

İÇİNDEKİLER

ONDOKUZUNCU BASKIYA ÖNSÖZ	V
ONBİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	VI
ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XLI

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZA HUKUKUNA GİRİŞ, CEZA HUKUKU KURALLARININ UYGULAMA ALANI	1
§1. KAVRAM, SUÇ POLİTİKASI VE CEZA HUKUKUNA HAKİM İLKELER, CEZA HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARIYLA İLİŞKİSİ	
I- CEZA HUKUKU KAVRAMI	3
II- SUÇ POLİTİKASI, CEZA HUKUKUNA HAKİM OLAN İLKELER.....	6
1- Suç Politikası Kavramı.....	6
2- Suç Politikasının Ana İlkeleri.....	8
A- Hukuk Devleti İlkesi	8
B- Kusur İlkesi.....	11
C- Hümanizm İlkesi	12
D- Ceza Hukukunun Son Çare Olması İlkesi.....	15
III- CEZA HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARIYLA İLİŞKİSİ.....	16
1- Ceza Hukuku ile Medeni Hukuk Arasındaki İlişki	16
2- Ceza Hukuku ile Kamu Hukukunun Bazı Dalları Arasındaki İlişki	17
3- Ceza Hukuku ile Ceza Muhakemesi Hukuku Arasındaki İlişki	18
4- Ceza Hukuku ile İnfaz Hukuku Arasındaki İlişki	21
5- Ceza Hukukunun Yakın Bilim Kolları ile İlişkisi.....	22

§2. CEZA HUKUKUNUN TARİHİ

I- CEZA HUKUKUNUN AVRUPADAKİ TARİHİ GELİŞİMİ	31
II- ESKİ CEZA HUKUKU DÖNEMİ	31
1- Genel Bilgiler	31
2- Şahsi Öç Usulü	31
A- Genel Bilgiler	31
B- Şahsi Öç Usulünün Sakıncaları	32
C- Şahsi Öç Usulüne Getirilen Sınırlamalar	33
3- Değerlendirme	35

III- XVIII. YÜZYIL SONLARINDAN ZAMANIMIZA KADAR OLAN DÖNEM	36
1- Genel Bilgiler.....	36
2- Klasik Okul.....	38
A- Toplumsal Yarar Kuramı.....	38
B- Mutlak Adalet Teorisi.....	42
C- Karma veya Eklektik Kuram.....	42
a- Karma Teorinin Önemli İlkeleri.....	43
b- Karma teorinin Ceza Hukukuna Etkisi ve Okula Yapılan Eleştiriler	43
3- Pozitivist Okul	45
A- Pozitivist Okulun Kurucuları	45
B- Pozitivistlere Göre Suçluluğun Nedenleri	46
C- Pozitivistlere Göre Suçluların Sınıflandırılması ve Haklarında Uygulanan Önlemler	48
a- Genel Bilgiler	48
b- Suçluların Sınıflandırılması	49
aa- Doğuştan Suçlular	50
bb- Akıl Hastası Suçlular.....	51
cc- İtiyadi Suçlular	52
dd- Tesadüfi Suçlular	52
ee- İhtirasi Suçlular	53
D- Pozitivist Okulun Temel Özellikleri.....	53
E- Pozitivist Okulun Ceza Hukukuna Etkisi ve Okula Yapılan Eleştiriler.....	54
F- Pozitivist Okulun Karma Kuramdan Farkları.....	57
4- Ceza Hukuku Milletlerarası Birliği	58
5- İtalyan Üçüncü Okulu.....	62
6- Hukuk Tekniği Okulu	63
7- Çağdaş Toplumsal Savunma Teorileri	64
A- Genel Bilgiler	64
B- Filippo Gramatica	65
C- Marc Ancel	68
IV- CEZA HUKUKUNUN TÜRK DEVLETLERİNDEKİ GELİŞİM SÜRECİ	69
1- Genel Bilgiler.....	69
2- İslamiyet'in Kabulünden Önceki Dönemde Ceza Hukuku	69
3- İslamiyet'in Kabulünden Sonraki Dönemde Ceza Hukuku	70
A- İslam Ceza Hukuku	70
a- Allah'ın Haklarına Karşı İşlenen Suçlar	71
aa- Hırsızlık	71
bb- Zina	73

cc- Şarap İçme	74
dd- Kazif veya Zina İftirası.....	75
ee- Yol Kesme.....	76
ff- Bir Müslüman'ın Dinini Terk Etmesi Yahut Başka Bir Dine Girmesi	76
gg- Devlete Karşı İsyan	77
b- Kulun Haklarına Karşı İşlenen Suçlar	77
aa- Adam Öldürme ve Çeşitleri	78
aaa- Kasten Adam Öldürme	78
bbb- Kasıt Benzeriyle Öldürme	79
ccc- Hataen Öldürme	80
ddd- Hataya Benzer Bir Fiil ile Öldürme.....	80
eee- Sebep Olmak Suretiyle Öldürme	80
bb- Yaralama	80
c- Taziren Cezalandırılan Fiiller	81
B- Osmanlı Devletinde Ceza Hukuku.....	82
a- Tanzimattan Önceki Dönem	82
b- Tanzimattan Sonraki Dönem	84
aa- 1256 (1840) Tarihli Ceza Kanunnamesi.....	85
bb- 1267 (1851) Tarihli "Kanunu Cedit"	87
cc- 1274 (1858) Tarihli "Ceza Kanunname-i Hümayunu"	93
4- Cumhuriyet Dönemi Ceza Hukuku	97
A- 1926 Tarihli Türk Ceza Kanunu'nun Hazırlanışı ve Uygulanması	97
B- Yeni Türk Ceza Kanununun Kabulüne Kadar Yapılan Çalışmalar ve 5237 sayılı TCK'nın Genel Hükümleri.....	100

§3. CEZA HUKUKUNUN KAYNAKLARI, SUÇTA VE CEZADA KANUNİLİK İLKESİ VE KAYNAKLARIN YORUMU

I- CEZA HUKUKUNUN KAYNAKLARI	115
1- Genel Bilgiler	115
2- Ceza Hukukunun Doğrudan Kaynakları	116
A- Anayasa	116
B- Kanun.....	117
a- Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesi	120
b- İlkenin Batıda Tarihi Gelişimi	122
c- Türk Hukukunda İlkenin Tarihi Gelişimi	124
d- Türk Ceza Kanunu'nda Suçta ve Cezada Kanunilik Prensibi	125
e- Kanunilik İlkesine Yapılan Eleştiriler	126
f- Kanunilik İlkesine Yönelik Eleştirilere Verilen Cevaplar	128

g-	Yürütmenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç İhdası Sorunu.....	129
h-	Kıyas Yasağı	134
ı-	Kanunilik İlkesinin Sonuçları	137
aa-	Kanun Koyucu Bakımından Sonuçları	137
bb-	Hakim Bakımından Sonuçları	138
j-	Türk Ceza Kanunu ile Özel Yasalar Arasındaki İlişki	139
C-	Uluslararası Antlaşmalar	143
3-	Ceza Hukukunun Dolayısıyla Kaynakları	147
A-	Ahlak Kuralları	147
a-	Ahlaka Aykırı Fiillerle Suçların Aynı Olduğu Görüşü	147
b-	Suçların Ahlaka Aykırı Fiillerin En Önemlileri Olduğu Görüşü	148
c-	Ceza Hukuku ve Ahlak Kurallarının Ortak ve Ayrı Sahalarının Bulunduğunu Kabul Eden Görüş	149
B-	Örf ve Adet (Gelenek)	150
C-	Siyasal ve Toplumsal Akımlar	152
D-	Din	153
E-	Mahkeme İçtihatları	153
F-	Doktrin (Öğreti)	154
II-	CEZA HUKUKUNDA YORUM	156
1-	Genel Bilgiler	156
2-	Yorum Araçları	156
A-	Gramatik Araç (Lâfzi Yorum)	156
B-	Hazırlık Çalışmaları	157
C-	Kanunun Sistematiği	159
D-	Mantık Kuralları	160
E-	Sosyolojik Gerçekler	160
F-	Karşılaştırmalı Hukuk	161
G-	Hukukun Genel İlkeleri	161
3-	Yorum Çeşitleri	161
A-	Yapan Organa Göre Yorum Çeşitleri	161
a-	Yasama Yorumu	162
b-	Yargı Yorumu	162
c-	Doktrin Yorumu	163
B-	Niteliği Bakımından Yorum Çeşitleri	164
a-	Amaca Göre Yorum	164
b-	Düzeltici Yorum	165
c-	Daraltıcı Yorum	166
d-	Genişletici Yorum	166
e-	Kıyas ve Genişletici Yorumdan Farkı	167

Ş4. CEZA HUKUKU KURALLARININ ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA ALANI	
I- CEZA KANUNLARININ YAPILMASI, YÜRÜRLÜK BAŞLANGICI, YAYINI VE İLANI	169
II- CEZA YASALARININ YÜRÜRLÜK SÜRELERİ.....	170
1- Sürekli Yasalar	170
A- Yürürlükten Açık Olarak Kaldırma	170
B- Yürürlükten Dolaylı Olarak Kaldırma	170
2- Süreli Yasalar	171
3- Geçici (İstisnai) Yasalar	172
III- CEZA YASALARININ GEÇMİŞE YÜRÜRLÜ OLMAMALARI, LEHE YASANIN GEÇMİŞE YÜRÜRLÜ OLMASI	172
1- Tarihçe.....	172
2- Gerekçeler.....	175
IV- LEHDE OLAN CEZA YASALARININ GEÇMİŞE YÜRÜMESİ VE BUNLARIN TESPİTİ	176
V- LEHDE OLAN YASANIN ETKİ ALANI	182
VI- SUÇUN İŞLENDİĞİ ZAMAN	184
VII- CEZALARIN İNFAZ REJİMİNE, GÜVENLİK TEDBİRLERİNE, CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNA VE ZAMANAŞIMINA İLİŞKİN YASALARIN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI, ANAYASA MAHKEMESİNİN İPTAL KARARLARININ GERİYE YÜRÜMESİ MESELESİ	188
1- Cezaların İnfaz Rejimine İlişkin Yasalar.....	188
2- Güvenlik Tedbirlerine İlişkin Yasalar	189
3- Ceza Muhakemesi Hukukuna İlişkin Yasalar.....	190
A- “Derhal Uygulama” Prensibi.....	191
B- “Derhal Uygulama” Kuralının Sonuçları.....	191
a- İşlemlerin Yürürlükteki Yasaya Göre Yapılması.....	191
b- Eski Yasaya Göre Yapılmış İşlemlerin Yürürlükteki Yeni Yasanın Varlığına Rağmen Geçerliliğini Koruması	192
c- Eski Yasaya Göre Henüz Yapılmamış İşlemlerin Bundan Böyle Artık Yeni Yasaya Göre Yapılması.....	192
d- Yeni Yasanın Sanığın Lehinde veya Aleyhinde Olmasına Bakılmadan Uygulanması.....	192
C- Derhal Uygulama Kuralının İstisnası	194
4- Zamanaşımına İlişkin Yasalar.....	195
5- Anayasa Mahkemesinin İptal Kararlarının Geriye Yürümesi Meselesi	196
VIII-SÜRELİ, GEÇİCİ VEYA İSTİSNAİ YASALARIN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI.....	200

§5. CEZA HUKUKU KURALLARININ KİŞİ BAKIMINDAN UYGULAMA ALANI

I- GENEL BİLGİLER	203
II- İÇ HUKUKTAN DOĞAN İSTİSNALAR	203
1- Cumhurbaşkanı	203
A- İç Hukuk	203
B- Milletlerarası Hukuk	204
a- Genel Bilgiler	204
b- Kişi Dokunulmazlığı	205
c- Yargı Muafılığı	205
d- Vergi Muafılığı	206
2- Parlamenter Muafiyetler	206
A- Genel Bilgiler	206
B- Tarihçe	207
C- Yasama Sorumsuzluğu	210
a- Genel Bilgiler	210
b- Yasama Sorumsuzluğunun Şartları	210
c- Yasama Sorumsuzluğunun Sonuçları	212
D- Yasama Dokunulmazlığı	213
a- Genel Bilgiler	213
b- Yasama Dokunulmazlığının İstisnaları	215
c- Yasama Dokunulmazlığının Sona Ermesi	216
III- MİLLETLERARASI HUKUKTAN DOĞAN İSTİSNALAR	217
1- Diploması Dokunulmazlığı	218
A- Genel Bilgiler	218
B- Kişi Dokunulmazlığı	219
C- Haberleşme Dokunulmazlığı	219
D- Arşivlerin Dokunulmazlığı	220
E- Konut Dokunulmazlığı	220
F- Elçilik Binalarının Dokunulmazlığı	220
2- Diploması Bağışıklığı (Muafiyeti)	221
A- Yargı Bağışıklığı	221
B- Vergi Bağışıklığı	222
C- Gümrük Bağışıklığı	222
3- Yabancı Askerlerin Dokunulmazlığı	222
A- Genel Bilgiler	222
B- NATO Kuvvetleri Sözleşmesine Göre Gönderen ve Kabul Eden Devletlerin Yargı Yetkileri	224
a- Kesin Yargı Yetkisi	225

aa- Gönderen Devletin Kesin Yargı Yetkisi (NATO Kuvvetleri Sözleşmesi, m. VII/2- a).....	225
bb- Kabul Eden Devletin Kesin Yargı Yetkisi (NATO Kuvvetleri Sözleşmesi, m.VII/ 2-b)	225
b- Gönderen ve Kabul Eden Devletlerin Yargı Yetkilerini Öncelikle Kullanacakları Haller	226
aa- Gönderen Devletin Yargı Yetkisine Öncelikle Sahip Olduğu Haller (NATO Kuvvetleri Sözleşmesi m.VII/3 (a)/i, ii)	226
aaa- Suçun, Münhasıran Gönderen Devletin Malına veya Emniyetine veya Münhasıran Bu Devletin Kuvveti veya Sivil Unsuru veya Mensubunun veya Bir Yakınının Şahsına veya Malına Karşı İşlenmiş Olması (m. VII / 3- a/i)	226
bbb- Suçun Resmi Görevin İfası Dolayısıyla veya Resmi Görev Sırasında İşlenmiş Olması (m. VII/3- a/ii)	226
bb- Kabul Eden Devletin Yargı Yetkisine Öncelikle Sahip Olduğu Haller (NATO Kuvvetleri Sözleşmesi m. VII/3-b)	228

İKİNCİ BÖLÜM

SUÇ TEORİSİ (SUÇ KAVRAMI, SUÇUN UNSURLARI, KUSURLULUK, CEZA HUKUKUNDA HATA, SUÇUN UNSURLARI DIŞINDA KALAN DİĞER HALLER, SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ)

Ş1. SUÇ VE UNSURLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

I- SUÇ KAVRAMI	231
II- SUÇUN UNSURLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	233
III- SUÇUN YAPISINI AÇIKLAYAN TEORİLER	236
1- Klasik Suç Kavramı ve İlli Hareket Teorisi (Franz v. Liszt, 1851-1919; Ernst Beling, 1866-1932)	236
2- Neo-Klasik Suç Kavramı (Edmund Mezger, 1883-1962)	237
3- Amaççı Hareket Teorisi (Hans Welzel, 1904-1977)	238
4- Sentezci Yaklaşım (Teleolojik Teori, Gallas, Jescheck, Roxin)	239
5- Negatif Suç Unsurları Teorisi (Bütüncül Haksızlık Teorisi, Lehre von den Negativen Tatbestandsmerkmalen, Lehre vom Gesamtunrechtstatbestand)	241
IV- UNSURLARIN AYRIMI.....	242
1- Genel Bilgiler	242
2- İki Unsur Taraftarları.....	243
3- Üç Unsur Taraftarları	245
4- Dört Unsur Taraftarları	250
5- Beş Unsur Taraftarları.....	254

6- Sekiz Unsur Taraftarları.....	256
7- Kanaatimiz.....	257
V- TİPİKLİK ve HUKUKA AYKIRILIK HAKKINDA GENEL AÇIKLAMALAR.....	258
1- Yazılı Olan ve Yazılı Olmayan Tipiklik Unsurları.....	264
2- Deskriptif ve Normatif Tipiklik Unsurları	265
3- Fiile ve Faile İlişkin Tipiklik Unsurları (Nitelikli Unsurlar)	266
4- Tipikliğin Maddi (Objektif) ve Manevi (Sübjektif) Unsurları	266

Ş2. SUÇUN UNSURLARI

I- TİPİKLİĞİN MADDİ UNSURLARI (OBJEKTİF UNSURLAR)	269
1- Fiil	269
A- Kavram, İcrai ve İhmali Fiil	269
B- Fiilin Ceza Hukukundaki Fonksiyonu	270
C- Fiilin Sınırlayıcı Fonksiyonu	271
a- Fiil Yeteneği-Kusur Yeteneği Ayırımı	271
b- Mutlak Kuvvet (Cebir) Etkisi Altındaki Davranışlar	272
c- Zorlayıcı Kuvvetin Etkisi Altındaki Davranışlar.....	272
d- Mücbir Sebep	273
e- Refleks Hareketler	274
f- Affekt Hareketler ile Yarı Otomatik Davranışlar	274
g- Şuurun Tamamen Kaybolduğu Sırada Gerçekleştirilen Davranışlar	275
h- Hayvanlardan Kaynaklanan Davranışlar	276
ı- Tüzel Kişilerin Durumu	276
D- Fiil Teorileri	277
a- Ontolojik Teoriler	277
aa- Tabii (İlli) Hareket Teorisi (Kausale Handlungslehre).....	278
bb- Amaççı (Gai-Final) Hareket Teorisi (Finale Handlungslehre)	281
cc- Sosyal Hareket Teorisi (Die soziale Handlungslehre).....	286
dd- Kişisel Hareket Teorisi (Personale Handlungslehre)	288
b- Normatif Teori	289
c- Fiil Teorileri ile İlgili Kanaatimiz	289
E- Fiilin Niteliğine Göre Suçların Tasnifi	292
a- Hareketin Sayısına Göre Tasnif.....	292
aa- Tek Hareketli Suçlar	292
bb- Birden Fazla Hareketli Suçlar	292
aaa- Birleşmiş Hareketli Suçlar	292
bbb- Bölünebilen veya Kesintili Suçlar	293

ccc- Seçimlik Hareketli Suçlar	294
ddd- İtiyadi Suçlar	294
b- Hareketin Şekline Göre Tasnif	295
aa- İcrai ve İhmali Suçlar	295
bb- İhmal Suretiyle İcra Suçları.....	297
c- Hareketin Önemine Göre Tasnif: Serbest Hareketli- Bağlı Hareketli Suçlar.....	305
d- Fiilin İcrasının Devam Edip Etmemesine Göre Tasnif: Ani Suç - Mütemadi Suç.....	305
2- Netice	308
A- Genel Bilgiler	308
B- Neticeye Göre Suçların Tasnifi.....	310
a- Sırf Hareket Suçları-Neticeli Suçlar	310
b- Kalkışma Suçları	311
3- İlliyet (Nedensellik) Bağlı.....	312
A- Genel Bilgiler	312
B- İlliyet Bağlı ile İlgili Teoriler.....	314
a- Şart Teorisi (Şartların Eşitliği Teorisi)	314
b- Etkin Sebep Teorisi	318
c- Uygun Sebep Teorisi (Adäquanztheorie, Théorie de la causalité adéquate)	321
d- Hukuki Önem Teorisi (Relevanztheorie)	324
e- Görüşümüz.....	325
C- İlliyet Bağına İlişkin Özel Durumlar	326
a- Alternatif (İkili-Seçimlik) İlliyet.....	326
b- Kümülatif İlliyet.....	327
c- İlliyetin Atipik Gelişimi	328
d- Varsayılan İlliyet.....	328
e- Öne Geçen İlliyet.....	329
f- Toplu Kararlarda İlliyet (Kausalität bei Gremienentscheidungen)	330
D- Objektif İsnadiyet Teorisi.....	331
a- Hareket ile Netice Arasında Nedensellik Bağlı Olmalıdır	332
b- Netice Failin Eseri Olmalı ve Failin Nedensellik Bağlı Üzerinde Hakimiyeti Bulunmalıdır	332
c- Davranış Hukuken Tasvip Edilmeyen ve İzin Verilen Riski Aşan Bir Tehlike Oluşturmalı ve Bu Tehlike Neticeye Yansımalıdır	337
d- Netice, İhlal Edilen Normun Koruma Alanı İçinde Olmalıdır	337
4- Fail	338

A- Genel Bilgiler	338
B- Gerçek Özgü Suçlar (echten Sonderdelikten)	339
C- Görünüşte Özgü Suçlar (Unechten Sonderdelikten)	339
D- Bizzat İşlenebilen Suçlar (Doğrudan Tek Başına İşlenebilen Suçlar, eigenhändige Delikte)	340
E- Tüzel Kişilerin Suç Faili Olup Olamayacakları Sorunu	341
a- Genel Bilgiler	341
b- Tüzel Kişinin Esasını Açıklayan Teoriler	342
aa- Farazilik (Fiksyon) Teorisi	343
bb- Hakikilik (Gerçeklik) Teorisi	344
cc- Karma Teori	345
c- Mukayeseli Hukuk	345
d- Türk Hukuku	346
5- Mağdur	351
6- Suçun Konusu	353
7- Suçun Nitelikli Unsurları	360
A- Fiille İlgili Nitelikli Unsurlar	360
a- Fiilin İşleniş Tarzıyla İlgili Olanlar	360
b- Fiilin İşlendiği Zaman ve Yerle İlgili Olanlar	361
B- Fail ve Mağdurla İlgili Nitelikli Unsurlar	361
a- Failin Vasfı ile İlgili Olanlar	361
b- Mağdurun Vasfı ile İlgili Olanlar	361
c- Fail ile Mağdur Arasındaki İlişki Bakımından Nitelikli Unsurlar	362
C- Suçun Konusu ile İlgili Nitelikli Unsurlar	362
II- TİPİKLİĞİN MANEVİ UNSURLARI (SÜBJEKTİF UNSURLAR)	363
1- Genel Açıklamalar	363
A- Manevi Unsur - Kusurluluk Ayrımı, Fiil Yeteneği	363
B- Kast ve Taksir	366
2- Kast	368
A- Kavram	368
B- Kastı Açıklayan Teoriler	369
a- Tasavvur Teorisi	370
b- İrade Teorisi	370
c- Bilinç ve İrade Teorisi (Karma Teori)	371
C- Kastın Unsurları	372
a- Bilme Unsuru	372

b-	İsteme Unsuru	377
aa-	Doğrudan Kast.....	377
aaa-	Birinci Dereceden Doğrudan Kast.....	378
bbb-	İkinci Dereceden Doğrudan Kast	379
bb-	Olası Kast.....	380
D-	Kastın Aranacağı Zaman	387
E-	Kastın Çeşitleri	390
a-	Doğrudan Kast - Olası Kast.....	390
b-	Genel Kast - Özel Kast	390
c-	Ani Kast - Tasarlama (Taammüt) Kastı	391
d-	Weber Kastı	396
e-	Alternatif Kast-Kümülatif Kast	397
3-	Taksir	399
A-	Genel Bilgiler	399
B-	Tarihi Gelişim	403
a-	Genel Bilgiler ve Avrupa'daki Tarihi Süreç	403
b-	Türk Hukuku'nda Taksirden Doğan Ceza Sorumluluğunun Tarihçesi.....	404
C-	Taksir Teorileri	405
a-	Genel Bilgiler.....	405
b-	Etkin Sebep Teorisi	405
c-	Öngörebilme Teorisi	406
d-	Öngörebilme ve Önleyebilme Teorisi	409
e-	Hata (Yanılma) Teorisi.....	410
f-	Değerlendirme	410
D-	Kast - Taksir Ayrımı	411
E-	Taksirli Suçun Unsurları	412
a-	Genel Bilgiler.....	412
b-	Taksirli Suçun Tipikliği	413
aa-	Dikkat ve Özen Yükümlülüğüne Aykırı Davranış, Bu Yükümlülüğün Kaynağı, Objektif Niteliği, Aidiyeti.....	413
aaa-	Dikkat ve Özen Yükümlülüğüne Aykırı Davranış.....	413
bbb-	Dikkat ve Özen Yükümlülüğünün Kaynağı	414
ccc-	Dikkat ve Özen Yükümlülüğünün Objektif Niteliği ve Aidiyeti	415
ddd-	Birden Fazla Kişinin Katıldığı Faaliyetlerde Şahısların Dikkat ve Özen Yükümlülüklerinin Tespiti	416

bb- Neticenin Gerçekleşmesi, Nedensellik Bağı ve Objektif İsnadiyet	420
aaa- Neticenin Gerçekleşmesi	420
bbb- Nedensellik Bağı.....	420
ccc- Neticenin Objektif İsnat Edilebilirliği.....	421
aaaa. Davranışın İzin Verilen Riski Aşan Bir Tehlike Oluşturması ve Bu Tehlikenin Neticeye Yansımaları	421
bbbb. Neticenin Objektif Öngörülebilirliği	422
cccc. Yükümlülüğe Aykırılık Bağının Varlığı.....	423
dddd. Neticenin İhlal Edilen Normun Koruma Alanı İçinde Bulunması.....	424
eeee. Güven İlkesi.....	424
ffff. Mağdur veya Üçüncü Kişinin Eklenen Davranışının Objektif İsnadiyete Etkisi.....	426
c- Taksirli Suçun Hukuka Aykırılığı.....	429
F- Taksirli Suçlarda Kusur	429
G- Bilinçli Taksir	432
H- Taksirli Suçlarda Şahsi Cezasızlık Sebebi ve Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebep.....	437
a- Genel Bilgiler	437
b- Şahsi Cezasızlık Sebebi	437
c- Cezadan İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebep	442
4- Saik (Amaç)	442
5- Kast-Taksir Kombinasyonu: Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç.....	444
A- Genel Bilgiler	444
B- Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçun Yapısı.....	449
C- Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Nedensellik Bağı.....	452
D- Ağır veya Başka Netice Bakımından En Azından Taksirle Hareket Etme Şartı.....	453
III- HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	455
1- Genel Bilgiler.....	455
2- Hukuka Uygunluk Sebepleri ve Bunların Sistemleştirilmeleri.....	461
A- Kanun Hükümünü Yerine Getirme (m. 24/1)	462
B- Hukuka Uygun Emrin İfası (m.24/2)	466
C- Meşru Savunma (m. 25/1)	468
a- Genel Bilgiler	468

b-	Tarihi Gelişim	469
aa-	Meşru Savunmanın Batıda Gelişim Süreci	469
bb-	Türk Hukukunda Meşru Savunmanın Gelişim Süreci	470
c-	Mukayeseli Hukukta Meşru Savunma	471
d-	Meşru Savunmanın Şartları	473
aa-	Saldırıya İlişkin Şartlar	473
aaa-	Bir Saldırının Bulunması	473
bbb-	Saldırının Haksızlığı	476
ccc-	Saldırının Bir Hakka Yönelmiş Olması	477
ddd-	Saldırının Halen Mevcut Olması	479
bb-	Savunmaya İlişkin Şartlar	482
aaa-	Savunmada Zorunluluk Olması	482
bbb-	Savunmanın Saldırıya ve Saldırana Karşı Yapılması	485
ccc-	Savunmanın Saldırı ile Orantılı Olması	486
D-	Hakkın Kullanılması (m. 26/1)	491
a-	Düşünce Hürriyeti	494
aa-	Genel Bilgiler	494
bb-	Düşünce Hürriyeti Kavramı ve Kapsamı	494
aaa-	Haber Alma ve Öğrenme Hürriyeti	496
bbb-	Kanaat Hürriyeti	497
ccc-	Düşünceyi Açıklama Hürriyeti	497
cc-	Düşünce Hürriyetinin Sınırlandırılması, Sınırlandırma Sebepleri ve Sınırlandırma Kriterleri	499
b-	İhbar ve Şikayet Hakkı	504
c-	Savunma Dokunulmazlığı	505
d-	Tıbbi Müdahaleler	507
e-	Organ ve Doku Nakilleri	512
aa-	Genel Bilgiler	512
bb-	Yaşayan Vericiden Organ veya Doku Alınması	514
cc-	Ölüden Organ veya Doku Alınması	517
f-	Tedip Hakkı	520
g-	Spor Hareketleri	521
E-	İlgilinin Rızası (m. 26/2)	522
a-	Genel Bilgiler, Tipikliği Kaldıran Rıza, Hukuka Uygunluk Sebebi Olan Rıza	522
b-	Hukuka Uygunluk Sebebi Olan İlgilinin Rızasının Şartları	525

aa- Kişinin Suçun Konusu Üzerinde Serbestçe Tasarruf Hakkına Sahip Olması	525
bb- Rızaya Ehliyet.....	529
cc- Rızanın Açıklanması	530
3- Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Sınırın Aşılması.....	531
A. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Kast Olmaksızın Aşılması (m.27/1)	531
B- Meşru Savunmada Sınırın Mazur Görülebilecek Bir Heyecan, Korku veya Telaş Nedeniyle Aşılması (m.27/2)	536

§3. KUSURLULUK, KUSURLULUĞU AZALTAN VE KALDIRAN SEBEPLER

I- GENEL BİLGİLER	542
II. KUSURLULUĞU AZALTAN VE KALDIRAN SEBEPLER.....	546
1- Hukuka Aykırı, Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi (m. 24/3-4).....	547
2- Zorunluluk Hali (m. 25/2).....	551
A- Genel Bilgiler	551
B- Tehlikeye İlişkin Şartlar	554
a- Ağır Bir Tehlikenin Varlığı	554
b- Tehlikenin “Muhakkak” Olması	556
c- Tehlikenin Kişinin Kendisine veya Başkasının Hakkına Yönelik Olması	557
d- Tehlikeye Bilerek Sebebiyet Verilmemesi	557
C- Korunmaya İlişkin Şartlar	558
a- Tehlikeden Başka Türlü Korunma İmkânının Bulunmaması	558
b- Zorunluluk Halinde İşlenen Fiil ile Tehlike Arasında Oran Bulunması.....	560
c- Tehlikeye Göğüs Germe Mükellefiyetinin Bulunmaması	560
D- Zorunluluk Hali ile Meşru Savunmanın Karşılaştırılması	561
3- Cebir.....	562
4- Korkutma ve Tehdit	565
5- Haksız Tahrik (m.29)	567
A- Genel Bilgiler	567
B- Haksız Tahrikin Hukuki Esası	569
C- Haksız Tahrikin Şartları.....	570
a- Tahriki Teşkil Eden Bir Fiil Gerçekleşmiş Bulunmalıdır	570
b- Fiil Haksız Olmalıdır	573
c- Haksız Fiil Sonucunda Failde “Hiddet veya Şiddetli Elem” Ortaya Çıkmış Olmalıdır.....	577
d- Suç “Hiddet veya Şiddetli Elem”in Etkisi Altında İşlenmiş Olmalıdır	577

D- Haksız Tahrikin Çeşitleri.....	581
a- Genel - Özel Haksız Tahrik	581
b- Basit Tahrik - Ağır Tahrik.....	581
E- Haksız Tahrik ve Diğer Haller	582
a- Haksız Tahrik - Tasarlama (Taammüt).....	582
b- Haksız Tahrik - Kan Gütme Saiki.....	583
c- Haksız Tahrik - Töre Saiki	584
d- Haksız Tahrik - Taksirli Suçlar	587
e- Haksız Tahrik - Meşru Savunma	588
f- Haksız Tahrik - Takdiri Hafifletici Sebepler.....	589
6- Yaş Küçüklüğü.....	590
A- Genel Bilgiler	590
B- Türk Hukukunda Yaş Küçüklüğünün Kusur Yeteneğine Etkisi.....	591
a- On İki Yaşını Bitirmemiş Olanlar.....	592
b- On İki Yaşını Bitirip On Beş Yaşını Bitirmemiş Olanlar.....	595
c- On Beş Yaşını Bitirip On Sekiz Yaşını Bitirmemiş Olanlar	596
C- Yaş Tespiti.....	597
D- Yaş Küçüklüğünün Ceza Muhakemesi Yönünden Arz Ettiği Özellikler	598
E- Yaş Küçüklüğünün Yaptırım Sistemi Yönünden Arz Ettiği Özellikler	600
F- Yaş Küçüklüğünün Kabahatler Yönünden Arz Ettiği Özellikler.....	602
7- Akıl Hastalığı.....	602
A- Genel Açıklamalar.....	602
B- Biyolojik Sistem	602
C- Psikolojik Sistem	603
D- Karma Sistem.....	603
E- TCK'nın Benimsediği Sistem	603
8- Sağır Dilsizlik.....	607
9- Geçici Nedenler	608
10- Alkol veya Uyuşturucu Madde Etkisi Altında Olma	611
A- Genel Açıklamalar.....	611
B- İrade Dışı Alkol veya Uyuşturucu Madde Etkisinde Olma.....	611
C- İradi Olarak Alınan Alkol veya Uyuşturucu Madde	612
D- Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlılığı	613

Ş4. CEZA HUKUKUNDA HATA

I- GENEL AÇIKLAMALAR	615
II- KASTI KALDIRAN HATA HALLERİ.....	616
1- Suçun Maddi Unsurlarında Hata (m.30/1)	616

2- Suçun Nitelikli Unsurlarında Hata (m.30/2)	625
3- Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Maddi Şartlarında Hata (m.30/3)	628
A- Genel Açıklamalar	628
B- Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Maddi Şartlarında Kaçınılmaz Hata.....	629
III- KUSURLULUĞU ETKİLEYEN HATA HALLERİ	634
1- Kusurluluğu Kaldıran veya Azaltan Nedenlerin Maddi Şartlarında Hata (m.30/3)	634
2- Haksızlık Yanılgısı (m. 30/4)	636

§5. UNSURLARIN DIŞINDA KALAN DİĞER HALLER

I- ŞAHSİ CEZASIZLIK SEBEPLERİ	641
1- Genel Açıklamalar	641
2- Ceza Muhakemesi Yönünden Önem Arz Eden Hususlar	642
II- CEZAYI KALDIRAN VEYA AZALTAN ŞAHSİ SEBEP OLARAK ETKİN PİŞMANLIK HALLERİ	644
III- OBJEKTİF CEZALANDIRILABİLME ŞARTLARI	647
1- Genel Açıklamalar	647
2- Ceza Muhakemesi Yönünden Önem Arz Eden Hususlar	651

§6- CEZA MUHADEMESİ ŞARTLARI

I- GENEL AÇIKLAMALAR	653
II- DAVA ŞARTLARI	654
1- Şikâyet	654
2- Dava Süresi	654
3- İzin	655
4- Talep	655
5- Yargı Bulunmaması	656
6- Açık Dava Bulunmaması.....	656
7- Önödemenin Yerine Getirilmemesi	657
8- Uzlaştırmamanın Sonuçsuz Kalması.....	657
9- Seri Muhakeme Usulünün Kabul Edilmemesi	658
III- YARGILAMA ŞARTLARI	658
1- Sanığın Hazır Bulunması.....	658
2- Sanığın Akıl Hastası Olmaması	658
3- Bekletici Meselenin Çözümü.....	659
4- Geçici Yasama Dokunulmazlığının Bulunmaması.....	659

Ş7. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ

I- GENEL BİLGİLER	661
II- TEŞEBBÜS.....	662
1- Kavram ve Türk Ceza Kanununun Düzenlemesi	662
2- Teşebbüs Halinde Kalan Suçun Cezalandırılmasının Sebepleri, Teşebbüsün Hukuki Niteliği ve Gösterdiği Özellikler.....	665
3- Teşebbüsün Yardımcı Norm Niteliği.....	667
4- Teşebbüsün Şartları.....	668
A- Kasten İka Edilebilen Bir Suçun İşlenmek İstenmesi ve Bu Suça İlişkin Kastın Varlığı.....	668
B- Gerçekleştirilen Fiilin İcra Hareketi Niteliğinde Olması	671
a- Genel Bilgiler.....	671
b- Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmamasının Sebepleri.....	673
c- Hazırlık Hareketleriyle İcra Hareketlerinin Birbirinden Ayrılması	675
aa- Genel Açıklamalar	675
aaa- Sübjektif Teoriler	675
aaaa- Açıkça Ortaya Çıkan Suç Kastı Teorisi	676
bbbb- Failin Planına Dayanan Sübjektif Teori	676
bbb- Objektif Teoriler	677
aaaa- Kronolojik Teori	677
bbbb- Şekli ve Maddi Objektif Teori	677
cccc- Tek Anlamli Hareket Teorisi.....	678
ccc- Karma Teoriler ve TCK'nın Benimsediği Görüş	679
bb- Hazırlık Hareketleri İle İcra Hareketlerinin Birbirinden Ayrılmasına İlişkin Özel Durumlar	683
C- Fiilin Elverişli Olması	686
D- Neticeli Suçun veya İcra Hareketleri Kısımlara Bölünebilen Sırf Hareket Suçunun Bulunması	687
E- Elde Olmayan Sebeplerle İcra Hareketlerinin Tamamlanamamış veya Tamamlanmış Olmakla Birlikte Neticenin Gerçekleşmemiş Olması.....	688
5- Teşebbüs Aşamasında Kalan Suçlarda Cezanın Belirlenmesi	693
6- Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda Teşebbüs	694
7- Teşebbüse Elverişli Olmayan Suçlar	695
8- Gönüllü Vazgeçme ve Etkin Pişmanlık.....	697
A- Gönüllü Vazgeçme.....	697
a- Sübjektif Teoriler	699
b- Objektif Teoriler.....	699

c- Suç Politikasından Hareket Eden Teoriler	700
B- Etkin Pişmanlık	707
9 - İşlenemez Suç (Elverişsiz Teşebbüs)	707
III- İŞTİRAK.....	710
1- Genel Bilgiler.....	710
2- Zorunlu İştirak ve Geçici (Zorunlu Olmayan) İştirak Ayrımı	713
3- Suça İştirakin Hukuki Esası	715
4- Suça İştirakin Cezalandırılması Konusunda Sistemler	716
5- İştirak Şekilleri ve Bağlılık Kuralı.....	718
A- Faillik	720
a- Genel Bilgiler	720
b- Müstakil Faillik.....	721
c- Müşterek Faillik (m.37/1)	722
aa- Şartları	723
aaa- Birlikte Suç İşleme Kararının Bulunması.....	723
bbb- Birden Çok Failin, Fiil Üzerinde Fonksiyonel Hakimiyet Kurması	727
bb- Özgü Suçlarda Müşterek Faillik	734
cc- İhmali Suçlarda Müşterek Faillik.....	735
dd- Taksirli Suçlar ve Müşterek Faillik.....	736
d- Dolaylı Faillik.....	736
aa- Genel Açıklamalar.....	736
bb- Örgüt Yöneticilerinin Örgütün Faaliyeti Çerçevesinde İşlenen Bütün Suçlardan Fail Olarak Sorumlu Tutulması (m.220/5).....	739
B- Şeriklik.....	743
a- Azmettirme	743
aa- Genel Bilgiler ve Benzer Kavramlardan Farkı.....	743
bb- Azmettirme ve Manevi Yardım Etme	744
cc- Azmettirme ve Dolaylı Faillik	744
dd- Azmettirme ve Suç İşlemeye Tahrik	745
ee- Azmettirmenin Cezalandırılmasının Şartları	745
aaa- Suç İşleme Hususunda Karar Vermemiş Olan Kişiye Belli Bir Suçun İşlenmesine Karar Verdirilmesi	746
bbb- Azmettirilenin Kasten, Hukuka Aykırı ve En Azından Teşebbüs Aşamasında Kalmış Bir Fiil İşlemesi.....	747
ff- İhmali ve Özgü Suçlarda Azmettirme	751
gg- Azmettirenin Cezalandırılması.....	752

b- Yardım Etme	754
aa- Maddi Yardım Etme	756
aaa- Suçun İşlenmesinde Kullanılan Araçları Temin Etmek.....	756
bbb- Suçun İşlenmesinden Önce veya İşlenmesi Sırasında Maddî Yardımda Bulunarak İcrasını Kolaylaştırmak	757
bb- Manevi Yardım Etme.....	760
aaa- Suç İşlemeye Teşvik	760
bbb- Suç İşleme Kararını Kuvvetlendirmek.....	761
ccc- Suçun İşlenmesinden Sonra Yardımda Bulunmayı Vaad Etmek	761
ddd- Suçun Nasıl İşleneceği Konusunda Yol Göstermek	762
C- Bağlılık Kuralı	762
a- Şartları	763
aa- Kasten ve Hukuka Aykırı İşlenmiş Bir Fiilin Varlığı.....	763
bb- Suçun En Azından Teşebbüs Aşamasına Varmış Olması	764
b- Nitelikli Hallerin Suç Ortaklarına Sirayeti	765
6- İştirak Halinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme (m.41)	769
7- Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlarda İştirak	772
8- Kışkırtıcı Ajan ve Gizli Soruşturmacı	773
9- Yığınların Etkisiyle İşlenen Suçlar	776
A- Genel Açıklamalar.....	776
B- Yığınların Cezai Sorumluluğu	776
a- Sistemler	776
b- 765 ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun Sistemi.....	778
10- Kabahate İştirak	779
IV- SUÇLARIN İÇTİMAI.....	780
1- Genel Bilgiler, Görünüşte İctima	780
2- Bileşik Suç.....	786
3- Zincirleme Suç	791
A- Genel Bilgiler	791
B- Zincirleme Suçun Şartları.....	792
a- Bir Suç İşleme Kararının Bulunması	793
b- Aynı Suçun Değişik Zamanlarda Birden Çok İşlenmesi.....	796
c- Suçların Aynı Kişiye Karşı İşlenmiş Olması	802
C- Zincirleme Suçta Müeyyide.....	803
4- Fikri İctima.....	804

A- Genel Bilgiler	804
B- Fikri İhtimain Hukuki Esası ve Şartları	806
a- Fiilin Tek Olması	807
aa- Fiil ile kasdedilen harekettir	807
bb- Fiil tekliği -Fiil Çokluğu	809
b- Birden Fazla Suçun Oluşmasına Sebebiyet Verme	814
aa- Aynı Neviden Fikri İhtima (m. 43/2)	814
bb- Farklı Neviden Fikri İhtima, Hedefte Sapma (m. 44)	817
C- Fikri İhtimai Kabulün Sonuçları	822

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAPTIRIM TEORİSİ

§1. CEZA KAVRAMI, CEZANIN AMACI, NİTELİKLERİ VE ÇEŞİTLERİ

I- CEZA KAVRAMI	827
II- CEZANIN AMACI	828
1- Mutlak Ceza Teorileri	829
A- Genel Açıklamalar	829
B- Kefaret Teorisi	829
C- Adalet Teorisi	829
D- Teorilerin Eleştirisi	830
2- Nisbi Ceza Teorileri	831
A- Genel Açıklamalar	831
B- Genel Önleme Teorisi	831
C- Özel Önleme Teorisi	832
D- Teorilerin Eleştirisi	832
3- Karma Teoriler	833
4- TCK'nın Benimsediği Sistem	833
III- CEZANIN NİTELİKLERİ	834
IV- CEZANIN ÇEŞİTLERİ	838

§2. HAPİS CEZASI

I- HAPİS CEZASININ TARİHİ GELİŞİMİ	843
1- Batı Hukuku	843
2- Türk Hukuku	845
II- HAPİS CEZASININ İNFAZ SİSTEMLERİ	845
1- Müşterek Hapis (Topluluk) Sistemi	845
2- Hücre (Pennsylvania) Sistemi	847

3- Karma (Auburn) Sistem	850
4- İrlanda Sistemi (Dereceli Sistem)	851
5- Yeni Sistem	855
III- HAPİS CEZASININ LEH VE ALEYHİNDEKİ DÜŞÜNCELER.....	857
1- Hapis Cezasının Lehindeki Düşünceler	857
2- Hapis Cezasının Aleyhindeki Düşünceler	857
IV- HAPİS CEZASININ ÇEŞİTLERİ	859
1- Genel Bilgiler	859
2- Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezası	859
3- Müebbet Hapis Cezası	860
4- Süreli Hapis Cezası	861
A- Kısa Süreli Hapis Cezası	862
a- Genel Bilgiler	862
b- Kısa Süreli Hapis Cezasının Adli Para Cezasına veya Tebdirlere Birine Çevrilmesi	862
aa- Genel Bilgiler	862
bb- Seçenek Yaptırımlara Çevirme Şartları	864
cc- Seçenek Yaptırımlar	866
aaa- Adli para cezasına çevirme	866
bbb- Tedbire çevirme	868
aaaa- Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi (TCK. m.50/1-b)	868
bbbb- En az iki yıl süreyle, bir eğitim kurumuna devam etme (TCK m.50/1-c)	870
cccc- Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma (TCK m. 50/1-d)	870
dddd- Ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma (TCK. m.50/1-e)	871
eeee- Gönüllü olmak şartıyla kamuya yararlı bir işte çalıştırma (TCK. m.50/1-f)	872
dd- Adli para cezası ya da tedbire çevirmenin sonuçları	874
ee- Çevrilen ceza veya tedbire uymamanın yaptırımı	874
5- Hapis Cezasının Özel İnfaz Usulleri	874
A- Cezanın Hafta Sonunda İnfazı	875

B- Cezanın Geceleri İnfazı.....	875
C- Hükümlünün Konutunda Cezasının İnfazı	875
a- Genel Açıklamalar	875
b- Yaş veya Cinsiyet Nedeniyle Konutta İnfaz.....	877
c- Hastalık Nedeniyle Konutta İnfaz	877
d- Doğum Nedeniyle Konutta İnfaz	877
D- Özel İnfaz Usullerinin Uygulanamayacağı Haller.....	878
E- Cezanın Özel İnfaz Şekline Uyulmamasının Yaptırımı	878
V- CEZALARIN İNFAZI	878
1- Hapis Cezasının İnfazı.....	878
A- Genel Açıklamalar	878
B- Hükümlülerin Kuruma Kabulü	880
C- Hükümlülerin Kuruma Yerleştirilmesi	881
2- Hapis Cezasının İnfazının Ertelenmesi	882
3- Hükümlülerin Başkalarıyla Görüşmesi ve Dışarıyla Haberleşmesi	884
4- İzin, 14/07/2023 t. ve 7456 s.lı Kanun ile Getirilen Düzenlemeler	886
5- Ödüllendirme.....	888
6- Ceza İnfaz Kurumlarının Türleri ve Süreli Hapis Cezasının İnfazı	890
VI- HAPİS CEZASININ SAKINCALARINI GİDERMEYE YÖNELİK KURUMLAR.....	894
1- Cezaya ve Mahkumiyete Engel Olan Seçenek Kurumlar.....	894
A- Önödeme	894
a- Genel Açıklamalar ve Hukuki Niteliği	894
b- Önödemenin Şartları	895
aa- Önödemelik Bir Suçun Bulunması	896
bb- Suçun Uzlaştırma Kapsamında Olmaması	897
cc- Suçun İşlendiği Hususunda Yeterli Şüphe Bulunması	897
c- Önödeme Usulü	897
d- Önödemenin Gerçekleşmesi ve Sonuçları.....	898
B- Uzlaştırma	899
C- Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi	901
D- Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması	903
a- Genel Açıklamalar	903
b- Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Şartları	904
aa- Cezaya İlişkin Şartlar	904
bb- Faile İlişkin Şartlar.....	904

c-	Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının Uygulanması	905
d-	Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Sonuçları	906
2-	Hapis Cezasının İnfazına Seçenek Kurumlar	906
A-	Hapis Cezasının Ertelenmesi	907
a-	Genel Açıklamalar	907
b-	Hapis Cezasının Ertelenmesinin Şartları	910
aa-	Sanığın Adli Geçmişi	910
bb-	Ertelemeye Konu Olan Mahkumiyet	912
cc-	Sanığın Yeniden Suç İşlemeyeceği Kanaatinin Oluşması	914
dd-	Verilen Zararın Tazmini	915
c-	Erteleme Kararı	916
d-	Denetim Süresi ve Mahkumun Yükümlülükleri	917
e-	Ertelemenin Geri Alınması	918
f-	Ertelemenin Sonucu	918
B-	Şartla Salverilme	919
a-	Genel Açıklamalar	919
b-	Amacı	921
c-	Hukuki Niteliği	924
d-	Şartları	924
aa-	Cezanın Bir Kısımının İnfaz Edilmiş Olması	925
bb-	Hükümlünün İnfaz Kurumundaki Süreyi İyi Halli Olarak Geçirmesi	930
e-	Şartla Salverilme Sonrasında Kalan Cezanın Dışarıda İnfazı	933
f-	Şartla Salverilme Kararının Verilmesi ve Geri Alınması	934
g-	Şartla Salverilmeden Yararlanamayanlar	936
C-	Denetimli Serbestlik Tedbirinin Uygulanması	938
a-	Genel Açıklamalar	938
b-	Denetimli Serbestlik Tedbirinin Kapsamı, İnfazı, Sona Ermesi, 14/07/2023 t. ve 7456 s.lı Kanun ile Getirilen Düzenlemeler	940

§3. ADLİ PARA CEZASI

I-	GENEL AÇIKLAMALAR	947
II-	ADLİ-İDARİ PARA CEZASI AYIRIMI	947
III-	ADLİ PARA CEZASININ BELİRLENMESİNDE SİSTEMLER	948
IV-	ADLİ PARA CEZASININ TESPİTİ	949
V-	ADLİ PARA CEZASININ İNFAZI	951

§4. CEZANIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ

I- TEMEL CEZANIN TAYİNİ VE FERGİLEŞTİRME.....	953
1- Genel Bilgiler.....	953
2- Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesinde Kurallar	954
A- Cezaların Artırılmasının, Eksiltilmesinin ve Değıştirilmesinin Kanuniliğı.....	956
B- Temel Cezanın Tespiti ve Takdir Hakkını Kullanırken Dikkate Alınması Gereken Kriterler	957
a- Suçun İşleniş Biçimi	961
b- Suçun İşlenmesinde Kullanılan Araç.....	962
c- Suçun İşlendiğı Zaman ve Yer	962
d- Suçun Konusunun Önem ve Değeri.....	963
e- Meydana Gelen Zarar veya Tehlikenin Ağırliğı.....	964
f- Kasta veya Taksire Dayalı Kusurun Ağırliğı	964
g- Failin Güttüğü Amaç ve Saik	966
C- Suçun Olası Kastla ya da Bilinçli Taksirle İşlenmesi	967
D- Nitelikli Unsurlara Göre Cezanın Artırılması ve Eksiltilmesi	967
E- Cezanın Hesaplanması İlişkin Prensipler	969
II- TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ	971
1- Genel Bilgiler.....	971
2- Leh ve Aleyhteki Düşünceler.....	972
3- Takdiri İndirim Sebeplerinin Uygulanması	973
A- Failin Geçmişı	974
B- Sosyal İlişkileri	975
C- Fiilden Sonraki ve Yargılama Sürecindeki Pişmanlığı Gösteren Davranışları	975
D- Cezanın Failin Geleceğı Üzerindeki Olası Etkileri.....	976
III- MAHSUP	977
1- Genel Bilgiler.....	977
2- Şahsî Hürriyeti Sınırlama Sonucunu Doğuran Hâller.....	977
3- Mahsubun Hangi “Mahkûmiyet”ten Yapılacağı Hususu	978
4- Mahsubun Hangi Suç Dolayısıyla Verilecek Mahkûmiyetten Yapılacağı Hususu	979

§5. GÜVENLİK TEDBİRLERİ

I- GÜVENLİK TEDBİRLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	981
1- Kavram.....	981
2- Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanma Şartları.....	981

A- Tehlikeli Hal Bulunmalıdır.....	982
B- Bir Suç İşlenmiş Olmalıdır	983
C- Kanunda Hüküm Bulunmalıdır.....	984
D- Mahkeme (Hâkim) Kararına Dayalı Olmalıdır	985
3- Güvenlik Tedbirlerinin Hukuki Niteliği.....	987
4- Güvenlik Tedbirlerinin Çeşitleri	989
II- BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKILMA.....	991
1- Genel Bilgiler	991
2- Şartları	994
3- Hak Yoksunluğuna İlişkin Kurallara İstisna Oluşturan Durumlar	995
4- İnfazı	998
III- MÜSADERE.....	1000
1- Genel Bilgiler	1000
2- Müsaderenin Çeşitleri	1001
3- Eşya Müsaderesi.....	1001
A- Genel Açıklamalar.....	1001
B- Bir Suçun İşlenmesine Bağlı Müsadere.....	1002
C- Suçun İşlenmesinde Kullanılmak Üzere Hazırlanan Eşyanın Müsaderesi	1005
D- Konusu Suç Teşkil Eden Eşyanın Müsaderesi.....	1006
E- Kaim Değer (Eşdeğer) Müsaderesi	1006
4- Kazanç Müsaderesi.....	1007
5- Müsadere Kararı.....	1009
IV- TEKERRÜR	1010
1- Genel Bilgiler	1010
2- Tarihi Gelişim.....	1013
A- Batı Hukuku	1013
B- Türk Hukuku	1014
3- Hukukî Niteliği, Çeşitleri ve Tekerrüre Benzeyen Müesseseler	1015
A- Hukukî Niteliği	1015
B- Tekerrürün Çeşitleri.....	1016
4- Tekerrürün Leh ve Aleyhindeki Görüşler.....	1018
A- Genel Bilgiler	1018
B- İlga Teorisi	1018
C- Tekerrürü Kabul Eden Teoriler	1020
a- Cezanın Yetersizliği Teorisi.....	1020

b- İsnadiyetin Ağırlığı Teorisi	1021
D- Pozitivist Teori.....	1022
5- Tekerrürün Şartları	1022
A- Mahkûmiyet Şartı.....	1023
B- Yeni Bir Suç İşlenmesi.....	1028
C- Süre Şartı.....	1029
6- Tekerrürün Neticeleri	1031
7- Tekerrür Benzeri Müesseseler: Özel Tehlikeli Suçlular	1036
V- TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA UYGULANACAK GÜVENLİK TEDBİRLERİ	1037

Ş6. DAVA VE CEZA İLİŞKİSİNİ SONLANDIRAN HALLER

I- SANIĞIN VEYA HÜKÜMLÜNÜN ÖLÜMÜ.....	1043
II- AF	1044
1- Kavram ve Hukuki Niteliği	1044
2- Affın Çeşitleri	1048
A- Genel Af- Özel Af.....	1048
B- Cumhurbaşkanı'nın Özel Af Yetkisi	1049
III- ZAMANAŞIMI	1049
1- Genel Bilgiler.....	1049
2- Zamanaşımının Tarihi Gelişimi.....	1051
A- Zamanaşımının Batı Hukukundaki Gelişimi	1051
B- Zamanaşımının Türk Hukukundaki Gelişimi	1053
3- Zamanaşımının Leh ve Aleyhindeki Görüşler	1054
A- Zamanaşımı Müessesesinin Leinde Olan Görüşler.....	1054
a- Manevi Ceza	1054
b- Usulanma	1055
c- Cezanın Önleme Özelliği.....	1055
d- Takibatın Terki.....	1055
e- Psikolojik Değişme.....	1056
f- Unutma- Sosyal Fayda.....	1056
g- Delillerin Bozulması	1056
B- Zamanaşımı Müessesesinin Aleyhindeki Görüşler	1057
a- Beccaria'nın Görüşü	1057
b- Bentham'ın Görüşü	1057
c- Pozitivist Görüş.....	1058
4- Zamanaşımının Hukuki Niteliği	1058

A- Zamaşıını Ceza Muhakemesi Hukuku Müessesesi Kabul Eden Görüş	1059
B- Zamaşıını Ceza Hukuku Müessesesi Kabul Eden Görüş	1059
C- Zamaşıını Karma Bir Kurum Olarak Kabul Eden Görüş	1059
D- Görüşümüz	1060
5- Dava Zamaşıını	1061
A- Tanımı, Şikayet ve Dava Süresi Kavramlarından Farkı	1061
B- Dava Zamaşıına Uğramayan Suçlar	1063
C- Dava Zamaşıını Süreleri ve Türk Ceza Kanunu'nun Sistemi, Zamaşıını Sürelerinin Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi (Uzamış Zamaşıını)	1065
a- Dava Zamaşıını Süreleri ve Türk Ceza Kanunu'nun Sistemi	1065
b- Zamaşıını Sürelerinin Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi (Uzamış Zamaşıını)	1067
D- Zamaşıını Sürelerinin Tespitinde Esas Alınacak Ceza.....	1068
E- İki Çeşit Ceza Gerektiren Suçlarda Dava Zamaşıını Süresinin Belirlenmesi.....	1070
F- Dava Zamaşıını Süresinin İşlemeye Başlaması ve Suçun Özel Görünüş Şekilleri Açısından Değerlendirme	1071
G- Dava Zamaşıını Sürelerinin Durması ve Kesilmesi	1076
a- Genel Bilgiler.....	1076
b- Dava Zamaşıını Süresini Durduran Sebepler.....	1077
aa- İzin.....	1078
bb- Karar.....	1079
cc- Bekletici Mesele	1080
dd- Suç Faili Hakkında Kanun Gereğince Hakkında Kaçak Olduğu Hususunda Karar Verilmiş Olması	1081
ee- Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararı Verilmesi Sonucunda Sanığın Denetim Süresine Tabi Tutulması.....	1082
ff- Uzlaşma.....	1083
gg- Kamu Davasının Açılmasının Ertenilmesi	1083
c- Dava Zamaşıının Kesilmesi.....	1083
aa- Genel Bilgiler	1083
bb- Zamaşıını Kesen Sebepler	1084
aaa- Şüpheli veya Sanıklardan Birinin Savcı Huzurunda İfadesinin Alınması veya Sorguya Çekilmesi	1084
bbb- Şüpheli veya Sanıklardan Biri Hakkında Tutuklama Kararının Verilmesi	1086

ccc- Suçla İlgili Olarak İddianame Düzenlenmesi	1087
ddd- Sanıklardan Bir Kısım Hakkında da Olsa, Mahkûmiyet Kararı Verilmesi.....	1088
cc- Dava Zamanaşımının Kesilmesinin Etkileri	1089
6- Ceza Zamanaşımı	1090
A- Kavram	1090
B- Ceza Zamanaşımına Uğramayan Cezalar	1091
C- Ceza Zamanaşımı Süreleri ve Türk Ceza Kanunu'nun Sistemi	1091
D- Ceza Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı	1093
E- Ceza Zamanaşımı Sürelerinin Durması ve Kesilmesi	1094
a- Ceza Zamanaşımının Durması	1095
b- Ceza Zamanaşımının Kesilmesi.....	1095
aa- Mahkûmiyet Hükümünün İnfazı İçin Yetkili Mercî Tarafından Hükümlüye Kanuna Göre Tebligat Yapılması	1096
bb- Hükümlünün Yakalanması	1097
cc- Bir Suçtan Dolayı Mahkûm Olan Kimsenin Üst Sınırı İki Yıldan Fazla Hapis Cezasını Gerektiren Kasıtlı Bir Suç İşlemesi.....	1097
c- Ceza Zamanaşımının Kesilmesinin Etkileri.....	1098
7- Zamanaşımının Güvenlik Tedbirlerine Etkisi.....	1098

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MİLLETLERARASI CEZA HUKUKU

§1. CEZA HUKUKU KURALLARININ YER BAKIMINDAN UYGULAMA ALANI

I- CEZA YASASININ MÜLKİLİĞİ SİSTEMİ.....	1101
1- Genel Bilgiler.....	1101
2- Mülkilik Sisteminin Gerekçeleri	1102
A- Ceza Hukuku Bakımından.....	1102
B- Ceza Muhakemesi Hukuku Bakımından.....	1102
C- Milletlerarası Hukuk Bakımından	1103
3- Ceza Yasalarının Mülki Olması Sistemi İle İlgili Meseleler	1103
A- Türkiye'ye (Ülke) Neler Dâhil Olduğu Sorunu	1103
a- İç Sular	1104
b- Karasuları.....	1104
aa- Karasularında Bulunan Yabancı Savaş Gemileri Hakkında Sahil Devletinin Yargı Yetkisi.....	1105

bb- Karasularında Bulunan Yabancı Ticaret ve Yolcu Gemileri Hakkında Sahil Devletinin Yargı Yetkisi	1105
aaa- İngiliz Sistemi	1105
bbb- Fransız Sistemi	1106
ccc- 1958 Cenevre “Karasuları ve Bitişik Bölge Sözleşmesi”	1106
ddd- Türk Sistemi	1106
c- Açık Denizler Üzerinde Devletin Yetkisi	1107
d- Hava Ülkesi	1108
aa- Devletlerin Bu Sahadaki Egemenlik Haklarının Kapsamı Konusundaki Sistemler ve Anlaşmaların Kabul Ettiği Çözüm ..	1108
bb- Havada İşlenen Suçlarda Uygulanacak Yasa.....	1109
aaa- Askeri Hava Vasıtaları	1109
bbb- Sivil Hava Vasıtaları.....	1110
e- Kıta Sahaneliğinde veya Münhasır Ekonomik Bölgede Tesis Edilmiş Sabit Platformlar	1112
f- Askeri İşgal Altında Bulunan Yerler	1113
B- Suçun İşlendiği Yerin Tespiti	1113
a- Hareket Teorisi.....	1114
b- Netice Teorisi	1115
c- İsbet veya Arada Tesir Teorisi	1116
d- Karma Teori	1116
4- Türkiye’de İşlenen Bir Suçtan Dolayı Yabancı Ülkede Hüküm Verilmiş Olması	1120
II- FAİLE GÖRE ŞAHSİLİK SİSTEMİ.....	1121
1- Genel Bilgiler	1121
2- Sistemin Gerekçeleri	1122
3- Faile Göre Şahsilik Sistemi Gereğince Cezalandırılan Fiiller (TCK. m.10, 11)	1122
A- Memur veya Görevli Olarak Yabancı Ülkeye Gidenlerin İşledikleri Suçlar (TCK. m. 10).....	1122
B- Yabancı Ülkede Türk Vatandaşı Tarafından İşlenen Suçlar (TCK. m.11)	1123
4- Faile Göre Şahsilik Sistemi Gereğince Türk Ceza Kanunu Tarafından Cezalandırılan Fiiller Hakkında Yabancı Ülkede Hüküm Verilmiş Olması	1126
III- KORUMA SİSTEMİ.....	1127
1- Genel Bilgiler	1127
2- Devleti Koruma İlkesi (TCK. m.12/1, 13/1(b)).....	1127
A- TCK. m.12/1 Kapsamında Devletin Korunması	1127

B- TCK. m.13/1 (b) Kapsamında Devletin Korunması	1128
3- Vatandaş Koruma	1130
IV- EVRENSELLİK SİSTEMİ	1131
1- İkame (Başka Devlet Adına) Yargı İlkesi (TCK.m.12/3)	1131
2- Bütün İnsanlığı İlgilendiren Suçlar (TCK. m.13)	1132
V- BİR TÜRK VEYA YABANCININ YABANCI ÜLKEDE SUÇ İŞLEYİP TÜRKİYEDE YARGILANMASI (m. 19).....	1133
1- Genel Bilgiler.....	1133
2- Hükümün Uygulanma Şartları.....	1134
A- Fail Türk Vatandaşı veya Yabancı Olmalıdır	1134
B- Suç Yabancı Ülkede İşlenmelidir	1134
C- Fail Türkiye’de Bulunmalıdır	1134
D- Fiil Türkiye’nin Güvenliğine veya Zararına İşlenmiş Bir Suç Olmamalıdır	1135
E- Fiil, Türk Vatandaşına Karşı ya da Türk Kanunlarına Göre Kurulmuş Özel Hukuk Tüzel Kişisi Zararına İşlenmemiş Olmalıdır	1135
3- Hükümün Tatbiki.....	1135
VI- YABANCI MAHKEMELER TARAFINDAN VERİLEN MAHKÛMİYETE BAĞLI HAK YOKSUNLUKLARI	1135

§2. GERİ VERME

I- GENEL BİLGİLER	1137
II- GERİ VERME KURUMUNUN KAYNAKLARI	1140
III- GERİ VERMENİN ŞARTLARI.....	1146
1- Geri Vermenin Olumlu Şartları	1146
A- Bir Antlaşmanın Varlığı.....	1146
B- Suç Teşkil Eden Bir Fiilin Varlığı.....	1146
a- Fiil Her İki Devlet Kanununa Göre de Suç Olmalıdır	1146
b- Suç Geri Vermeye Konu Teşkil Etmelidir	1150
C- Geri Vermenin Talep Edilmiş Olması.....	1153
D- Fiilin Ağırlığı ile İade Dolayısıyla Oluşacak Mağduriyetin Orantılı Olması	1153
2- Geri Vermenin Olumsuz Şartları	1153
A- Vatandaşın İade Edilmezliği Kuralı	1153
B- Düşünce Suçundan Dolayı İade Edilmezlik Kuralı.....	1156
C- Siyasi Suçlardan Dolayı İade Edilmezlik Kuralı.....	1156
a- Genel Bilgiler	1156

b- Siyasi Suçu Açıklayan Görüşler.....	1157
aa- Objektif Teori	1157
bb- Sübjektif Teori	1157
cc- Üstünlük Teorisi	1158
dd- Ayırma Teorisi	1158
ee- Harp Adetleri Teorisi	1159
c- Siyasi Suçun İstisnaları	1160
aa- Belçika Kuralı	1160
bb- Tedhişçilik Fiilleri	1161
cc- Anarşizm	1164
dd- Soykırım (Jenosit)	1166
ee- Savaş Suçları	1169
d- Avrupa Sözleşmesinde ve Türk Hukukunda Siyasi Suçlar Nedeniyle Geri Verilmezlik Kuralı	1171
D- Samimi Olmayan Taleplerden Dolayı Geri Verilmezlik Kuralı	1176
E- Askeri Suçlardan Dolayı İade Edilmezlik Kuralı	1177
F- Mali Suçlardan Dolayı Geri Verilmezlik Kuralı	1179
G- Talep Edilen Devletin Yargı Hakkı Olması Halinde Geri Verilmezlik Kuralı	1180
a- Suçun Talep Edilen Devletin Ülkesinde İşlenmesi	1181
b- Suçun Yabancı Bir Ülkede İşlenmesine Rağmen, Talep Edilen Devletin Yargı Hakkının Mevcut Olması	1181
H- “Non bis in idem” Kuralı	1183
IV- GERİ VERMENİN USULÜ	1184
1- Geri Vermeyi İsteyen Devlet Tarafından Yapılacak İşlemler	1184
2- Geri Verme İstenilen Devletçe Yapılacak İşlemler	1187
A- İdari Sistem	1187
B- Adli Sistem	1187
C- Karma Sistem (Belçika Sistemi)	1187
3- Geri Verme İsteminin Yerine Getirilmesi	1191
V- GERİ VERMENİN SONUÇLARI	1194
BİBLİYOGRAFYA	1199